

**BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA**

AUDITO ATASKAITA

**BIRŽŲ RAJONO SPORTO KLUBŲ IR VISUOMENINIŲ SPORTO
ORGANIZACIJŲ, RELIGINIŲ BENDRUOMENIŲ IR BENDRIJŲ,
NEVYRIAUSYBINIŲ ORGANIZACIJŲ RĖMIMO TEISĖTUMAS**

2022 m. birželio 29 d. Nr. K14-5

Su audito ataskaita galima susipažinti

Biržų rajono savivaldybės interneto puslapyje adresu www.birzai.lt

TURINYS

IŽANGA.....	3
Audito svarba.....	3
Audito tikslas ir apimtis.....	3
AUDITO REZULTATAI.....	4
1. Kūno kultūros ir sporto plėtojimo programa.....	4
2. Nevyriausybinių organizacijų veiklos skatinimas.....	8
3. Religinių bendruomenių ir bendrijų veiklos rėmimas.....	10
Išvados.....	12
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS.....	14
PRIEDAI.....	17

IŽANGA

Audito svarba

Audito pagrindas – Biržų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. gegužės 26 d. sprendimas Nr. T-135 „Dėl pavedimo Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai“ ir Biržų rajono savivaldybės kontrolieriaus 2022 m. birželio 1 d. pavedimas Nr. K7-9.

Nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politika – priemonių, kuriomis gerinamos nevyriausybinių organizacijų veikimo sąlygos, skatinama nevyriausybinių organizacijų plėtra šalyje bei užtikrinamas valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų bendradarbiavimas su nevyriausybėmis organizacijomis stiprinant pilietinę visuomenę, visuma.

Nevyriausybinių organizacijų finansavimo iš savivaldybės biudžeto tvarką, šių lėšų administravimo tvarką ir finansuotinas nevyriausybinių organizacijų veiklos sritis, atsižvelgusi į nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politiką ir įvertinusi vietos bendruomenės poreikius, nustato savivaldybės taryba¹.

Lietuvos Respublikos sporto įstatymas nustato, kad Savivaldybės taryba:

1) atsižvelgdama į Nacionaliniame pažangos plane nustatytus sporto politikos strateginius tikslus ir (arba) pažangos uždavinius, švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintą strateginių sporto šakų sąrašą, vietos bendruomenės poreikius, suplanuoja savivaldybės sporto plėtros priemones ir projektus, nustato savivaldybės biudžeto lėšomis finansuotinas sporto sritis, skatina viešą ir privačią partnerystę sporto srityje;

2) nustato sporto srityje veikiančių fizinių ir juridinių asmenų veiklos finansavimo iš savivaldybės biudžeto kriterijus ir tvarką;

3) programų ar projektų pagrindu finansuoja ir kitaip prisideda prie savivaldybės teritorijoje veiklą vykdančių sporto srityje veikiančių fizinių ir juridinių asmenų veiklos.

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – įvertinti Biržų rajono sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų, religinių bendruomenių ir bendrijų, nevyriausybinių organizacijų rėmimo teisėtumą, paskirstant 2022 metų savivaldybės biudžeto lėšas.

Audito objektas – Biržų rajono sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų, religinių bendruomenių ir bendrijų, nevyriausybinių organizacijų rėmimo teisėtumas, paskirstant 2022 metų savivaldybės biudžeto lėšas.

Audito subjektas – Biržų rajono savivaldybė.

Vertintas laikotarpis – 2022 metai.

Pagrindiniai audito klausimai: Biržų rajono sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų, religinių bendruomenių ir bendrijų, nevyriausybinių organizacijų rėmimo įgyvendinimą reglamentuojančių tvarkų atitiktis aktualių teisės aktų reikalavimams; finansavimo paraiškų nagrinėjančių komisijų sudarymą reglamentuojančių tvarkų atitiktis aktualių teisės aktų reikalavimams ir jų darbo organizavimas.

¹ Lietuvos Respublikos Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 7 straipsnio 4 d., 2013 m. gruodžio 19 d. Nr. XII-717.

Auditas atliktas pagal Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito apimtis ir taikyti metodai aprašyti priede „Audito apimtis ir metodai“. Audito rezultatų dalyje pateiktos rekomendacijos, jų įgyvendinimo priemonės ir terminai.

Atliekant audito procedūras tikrinti ne visi dokumentai, o tik tie, kurie susiję su pasirinkta audito apimtimi. Audito ataskaitoje pateikiamos audito metu nustatytos problemos. Audito atlikimo metu daryta prielaida, kad visi pateikti duomenys yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus.

Auditą atliko Biržų rajono savivaldybės kontrolierė Žaneta Eriksonienė.

Audito ataskaita teikiama Savivaldybės tarybai, Savivaldybės merui ir Savivaldybės administracijos direktoriui.

AUDITO REZULTATAI

1. Kūno kultūros ir sporto plėtojimo programa

Biržų rajono savivaldybės taryba 2022 m. vasario 18 d. sprendimu Nr. T-27 patvirtino Savivaldybės 2022-2024 metų strateginio veiklos plano 6 programas. Kultūros ir turizmo, sporto, jaunimo ir bendruomenių veiklos aktyvinimo programoje numatytas uždavinys Skatinti kūno kultūros ir sporto plėtrą, aktyvinti jaunimo ir su jaunimu dirbančias organizacijas, kuriame viena iš priemonių yra Kūno kultūros ir sporto plėtojimas, kuriai Savivaldybės 2022-2024 metų strateginio veiklos plane numatyta 74,0 tūkst. Eur.

Biržų rajono savivaldybės taryba 2022 m. vasario 18 d. sprendimu Nr. T-29 patvirtino Savivaldybės 2022 m. biudžetą, kurio 5 priede paskirstytos lėšos pagal programas ir asignavimų valdytojus. Kūno kultūros ir sporto plėtojimo programai vykyti skirta:

Biržų rajono savivaldybės administracijai – 50,0 tūkst. Eur;

Kūno kultūros ir sporto centrui – 24,0 tūkst. Eur.

Biržų rajono sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų, (toliau – Sporto organizacijų) rėmimo tvarkos apraše² (toliau – Aprašas) nustatyti sporto klubų, visuomeninių sporto organizacijų, viešųjų sporto įstaigų, kurių sportinė veikla teikia naudą ne tik jų dalyviams, bet ir visuomenei, tiesiogiai didinant gyventojų fizinį aktyvumą finansavimo, paraiškų teikimo, jų vertinimo, lėšų iš Biržų rajono savivaldybės (toliau – Savivaldybė) biudžeto skyrimo, panaudojimo ir atsiskaitymo už gautas lėšas tvarką bei priemones.

2019 m. lapkričio 21 d. Tarybos sprendimu³ patvirtinta Biržų rajono savivaldybės visuomeninė sporto taryba (toliau – Sporto taryba) Biržų rajono savivaldybės tarybos kadencijos laikotarpiui iš 9 narių. Tokia nuostata neatitinka Nevyriausybių organizacijų plėtros įstatymo⁴ 6 straipsnio 3 d. nuostatų, kurioje nustatyta, kad „Savivaldybės nevyriausybių organizacijų tarybos nario kadencijos trukmė – dveji metai“.

Sporto tarybos nuostatų 11 punkte nustatytas Sporto tarybos sudarymas: Taryba sudaroma ne mažiau kaip 7 narių, kuriuos (po vieną) siūlo:

1. Savivaldybės tarybos frakcijos / grupės (Savivaldybės tarybos nari);

² Patvirtintas 2022 m. balandžio 4 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-79 „Dėl Biržų rajono sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų rėmimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

³ 2019 m. lapkričio 21 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T-251 „Dėl Biržų rajono savivaldybės visuomeninės sporto tarybos sudarymo“.

⁴ Lietuvos Respublikos Nevyriausybių organizacijų plėtros įstatymo 6 straipsnio 3 d., 2013 m. gruodžio 19 d. Nr. XII-717.

2. Savivaldybės administracijos direktorius (Savivaldybės administracijos atstovą);
3. Biržų rajono savivaldybės administracijos seniūnijų seniūnai (seniūną);
4. Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centras (Centro atstovą);
5. Biržų rajono verslininkų asociacija (Asociacijos atstovą);
6. Biržų rajono kūno kultūros mokytojų metodinio būrelis (Metodinio būrelio atstovą);
7. Biržų rajono techninių sporto šakų atstovai (bendru sutarimu deleguotą techninių sporto šakų atstovą);
8. Biržų rajono nevyriausybinių sporto organizacijos, kultivuojančios individualias sporto šakas (bendru sutarimu deleguotą individualių sporto šakų atstovą);
9. Biržų rajono nevyriausybinių sporto organizacijos, kultivuojančios komandinių žaidimų sporto šakas (bendru sutarimu deleguotas komandinių žaidimų sporto šakų atstovas).

Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo⁵ 6 straipsnio 3 d. nustatyta, kad Savivaldybės nevyriausybinių organizacijų taryba sudaroma taip, kad ne daugiau kaip 1/2 tarybos narių būtų savivaldybės institucijų ir įstaigų atstovai ir ne mažiau kaip 1/2 tarybos narių būtų nevyriausybinių organizacijų, veikiančių savivaldybės teritorijoje, atstovai. Nevyriausybinių organizacijų atstovus į savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybą pasiūlo savivaldybės teritorijoje veikiančios nevyriausybinių organizacijų asociacijos. Jeigu savivaldybės teritorijoje nėra veikiančių nevyriausybinių organizacijų asociacijų, nevyriausybinių organizacijų atstovus savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybos nuostatuose nustatyta tvarka pasiūlo savivaldybės teritorijoje veikiančios nevyriausybinės organizacijos.

Skirstant lėšas atskiroms programoms, Sporto tarybos nariai, kurie galimai susiję su nagrinėjamu klausimu, nusišalino⁶. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos antikorpencinio vertinimo išvadoje „Dėl nevyriausybinių organizacijų finansavimo kai kuriose savivaldybėse“⁷ akcentavo, kad „Tokia situacija, kai NVO paraiškų (prašymų) skirti finansavimą vertinime dalyvauja NVO atstovai <...>, atsižvelgiant į tai, kad šie NVO atstovai gali būti susiję su projektų paraiškas ir prašymus pateikusiomis nevyriausybinėmis organizacijomis, neužtikrina kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumo ir tai laikytina korupcijos rizikos veiksniu“.

Biržų rajono savivaldybės Sporto tarybos tikslus, uždavinius, teises, pareigas, sudėtį ir darbo organizavimo tvarką reglamentuoja Biržų rajono savivaldybės visuomeninės sporto tarybos nuostatai⁸ (toliau – Sporto tarybos nuostatai).

Aprašo 3 punktą numato, kad „Sporto organizacijų paraiškas vertina Visuomeninė sporto taryba, sudaryta Savivaldybės tarybos sprendimu. Sporto organizacijų paraiškos finansuojamos kiekvienais metais skelbiant konkursą Sporto organizacijų projektams atrinkti“, tačiau Sporto tarybos nuostatuose tokia funkcija nenumatyta. Sporto tarybos nuostatų 9.7 p. nustatyta Sporto tarybos funkcija teikti pasiūlymus dėl sporto klubų ir visuomeninių organizacijų rėmimo lėšų iš Savivaldybės biudžeto skyrimo.

⁵ Lietuvos Respublikos Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 6 straipsnio 3 d., 2013 m. gruodžio 19 d. Nr. XII-717.

⁶ Biržų rajono visuomeninės sporto tarybos posėdžio protokolas 2022 m. gegužės 5 d. Nr. KKS-3.

⁷ [https://e-](https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/bec89ca29de611ec9e62f960e3ee1cb6?positionInSearchResults=23&searchModelUID=43882e7b-b371-4610-8eed-304c7e3cb420)

seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/bec89ca29de611ec9e62f960e3ee1cb6?positionInSearchResults=23&searchModelUID=43882e7b-b371-4610-8eed-304c7e3cb420

⁸ Patvirtinti 2019 m. spalio 24 d. Biržų rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T-228 „Dėl Biržų rajono savivaldybės visuomeninės sporto tarybos nuostatų sudarymo“ (su 2020-01-30 Nr. T-5 pakeitimu).

Taip pat norime atkreipti dėmesį, kad Sporto tarybos nuostatų 4 p. nustatyta, kad Sporto tarybos išvados ir pasiūlymai, teikiami Savivaldybės institucijoms, sporto įstaigoms ir organizacijoms, yra rekomendacinio pobūdžio.

Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymas, reglamentuojantis savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybos sudarymą ir funkcijas, nenustato galimybės savivaldybių nevyriausybinių organizacijų taryboms vertinti nevyriausybinių organizacijų teikiamas paraiškas (prašymus) skirti finansavimą⁹.

Lietuvos Respublikos Sporto įstatymo 17 str. 10 d. nustatyta, kad „Savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotos įstaigos, vadovaudamosi savivaldybių tarybų nustatytos savivaldybių biudžetų lėšomis finansuojamų sporto projektų finansavimo tvarkos aprašu, vykdo savivaldybei pateiktų sporto projektų atranką ir priima sprendimus dėl jų bendrojo finansavimo“.

2022 m. Savivaldybės administracija gavo 16 paraiškų finansavimui gauti iš Savivaldybės biudžeto lėšų.

Norime atkreipti dėmesį, kad Apraše nenustatytas paraiškoms teikti laikotarpis, o Biržų rajono savivaldybės tinklapyje 2022 m. balandžio 4 d. paskelbtas kvietimas teikti paraiškas 2022 m. sporto klubams ir visuomeninių sporto organizacijų veikloms finansuoti iš Savivaldybės biudžeto lėšų iki 2022 m. balandžio 15 d.

Sporto organizacijų paraiškos vertinamos pagal kriterijus, kurios nustatytos Apraše. Maksimali balų suma – 100 balų, mažiausias privalomas surinktų balų skaičius – 50 balų.

Aprašo 18 p. nustatyta, kad „Visuomeninės sporto tarybos pirmininkas paskirsto paraiškas taip, kad jas vertintų ne mažiau kaip 3 tarybos nariai, neturintys viešųjų ir privačiųjų interesų vertinamoms paraiškoms. Vertintojai vertina kiekvieną paraišką ir užpildo paraiškos (projekto) vertinimo anketą (4 priedas), atranka finansuotinus projektus. Sprendimai dėl siūlomo finansavimo dydžio priimami paprasta balsų dauguma posėdžio metu“.

Patikrinus paraiškos (projekto) vertinimo anketas nustatytos neatitiktys:

- Penkias paraiškos (projekto) anketas įvertino tik du Sporto tarybos nariai;
- Vienoje paraiškos (projekto) anketoje nėra skirtų balų;
- Kai kuriose paraiškos (projekto) anketose nėra balų sumos;
- Skiriant balus, buvo taikomi skirtingi metodai: vertinant kai kuriose paraiškos (projekto) anketose sveiki skaičiai, kitose balai išskaičiuojami dešimtąja dalimi. Pavyzdžiui:

Eil. Nr.	Vertinimo kriterijai	Rodikliai	Rodikliai	Balai	Maksimalus galimų balų skaičius	Skirtų balų skaičius
11.	Sporto organizacija viešina veiklą	viešina veiklą socialiniuose tinklapiuose		2	0–5	1,7
		viešina veiklą socialiniuose tinklapiuose ir savo organizacijos tinklapyje		3		
		viešina veiklą socialiniuose tinklapiuose ir savo organizacijos tinklapyje bei rajono ir šalies spaudoje		5		

Aprašo 7 p. nustatyta, kad „Mažiausias privalomas surinktų balų skaičius – 50 balų. Paraiška, nesurinkusi 50 balų, nefinansuojama“. Tačiau Apraše nėra apspręsta, kokią įtaką finansavimui turi surinktų balų skaičius, kaip turi būti paskirstomos lėšos, jei prašomų lėšų suma yra didesnė nei skirta

⁹ [https://e-](https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/bec89ca29de611ec9e62f960e3ee1cb6?positionInSearchResults=23&searchModelUID=43882e7b-b371-4610-8eed-304c7e3cb420)

seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/bec89ca29de611ec9e62f960e3ee1cb6?positionInSearchResults=23&searchModelUID=43882e7b-b371-4610-8eed-304c7e3cb420

biudžete. Atsižvelgus į Aprašo nuostatas ir Sporto tarybos lėšų paskirstymą,¹⁰ nustatyta, kad surinktų balų skaičius nedaro jokios įtakos skiriamam finansavimui, o nustatyti kriterijai ir balų sistema sukurta tik nefinansuojamiems projektams atmesti. Tuo tarpu perskirstant lėšas tarp motoklubo „Ponoras“ ir motoklubo „Agaras“¹¹ buvo atsižvelgta į vertinimo rodiklius ir lėšos motoklubams perskirstytos proporcingai.

Administracijos direktoriaus įsakymu¹² patvirtintas Biržų rajono savivaldybės sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų rėmimo lėšų 2022 m. paskirstymas. Rengiant įsakymą vadovautasi Sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų rėmimo nuostatų, patvirtintų Biržų rajono savivaldybės tarybos 2005 m. vasario 28 d. sprendimu Nr. T-70 „Dėl sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų rėmimo nuostatų patvirtinimo“ (su visais pakeitimais ir papildymais), 13 punktu, tačiau minėtas teisės aktas neteko galios 2022 m. balandžio 1 d. Tarybos sprendimu Nr. T-79.

Biržų rajono savivaldybės sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų rėmimo lėšų 2022 m. paskirstymas (pirminis) pagal Visuomeninės kūno kultūros ir sporto tarybos 2022 m. gegužės 3 d. posėdžio protokolą Nr. KKS-3:

Eil. Nr.	Projekto / veiklos pavadinimas	Projekto vykdytojas	Prašoma lėšų suma (Eur)	Surinktas balų skaičius	Skirta lėšų (Eur)
1.	Šachmatų varžybos 2022 metais	„Biržų šachmatų klubas“	2000	63	900
2.	Sportuok, pažink, bendrauk	Klubas „Biržų topsas“	1950	65	900
3.	Dalyvavimas rajoninėse ir tarptautinėse dziudo varžybose	Biržų dziudo sporto klubas „ROONI“	6600	76	2600
4.	Ruošimas ir atstovavimas sportininkų šaudymo varžybose	Biržų r. šaudymo sporto klubas	1200	71	1100
5.	Vaikų ir jaunimo motyvacijos ir tobulinimo skatinimas per sportą	VŠĮ bokso klubas „Terminatorius“	8200	Nėra balų	2100
6.	Sportininkų motyvacijos didinimas	Biržų lengvosios atletikos sporto klubas	3000	66,1	2000
7.	Dalyvavimas 2022 m. Panevėžio apskrities futbolo pirmenybėse, PAFF futbolo I lygos čempionate	Biržų rajono futbolo klubas „Širvėna“	25860	72,5	15000
8.	Dalyvavimas Lietuvos ir tarptautinėse jėgos trikovės čempionatuose	Biržų sporto klubas „Jėga“	7700	63,7	1700
9.	Aktyvaus laisvalaikio ir šaškių sporto sklaida visuomenėje	Biržų šaškių klubas	600	58	400
10.	Biržų Automobilių Sporto Klubo dalyvavimas varžybose, Biržų autokroso trasos tobulinimas	Biržų Automobilių Sporto Klubas	6000	52	1000
11.	Parama sporto klubui „Biržų krepšinis“, skirta išsaugoti ir tęsti krepšinio tradicijas Biržų rajone. Sporto ir sveikatingumo renginiams organizuoti. Projektams, skirtiems vaikų ir jaunimo užimtumui per sportą, vystyti.	Sporto klubas „Biržų krepšinis“	21500	69	15000

¹⁰ 2022 m. gegužės 3 d. Biržų rajono visuomeninės sporto tarybos posėdžio protokolą Nr. KKS-3.

¹¹ 2022 m. gegužės 18 d. Biržų rajono visuomeninės sporto tarybos posėdžio protokolą Nr. KKS-4.

¹² Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. gegužės 5 d. įsakymas Nr. A-431 „Dėl Biržų rajono savivaldybės sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų rėmimo lėšų 2022 m. paskirstymo“.

Eil. Nr.	Projekto / veiklos pavadinimas	Projekto vykdytojas	Prašoma lėšų suma (Eur)	Surinktas balų skaičius	Skirta lėšų (Eur)
12.	Motociklų sportas	Biržų rajono motoklubas „Agaras“	31000	70,1	5800
13.	Lietuvos Respublikos klubinės klasės sklandymo čempionatas	Biržų aeroklubas	1600	80	1000
14.	Dziudo ir futbolo veiklų organizavimas Biržuose	Dziudo ir futbolo klubas „GOLDEN SCORE“	2000	36	-
15.	Biržų rajono MK „Ponoras“ atstovų dalyvavimas Lietuvos ir pasaulio čempionatuose	Biržų rajono motoklubas „Ponoras“	11750	56,6	500
16.	Aktyvaus laisvalaikio užimtumo didinimas ir 3×3 krepšinio populiarinimas Biržų rajone	Asociacija „Sportuok ir progresuok“	3000	45	-
Iš viso:			133 960		50000

Dvi paraiškos nepatenkintos kaip nesurinkusios 50 balų ribos.

Lietuvos Respublikos Sporto įstatymo 17 str. 4 p. nustatyta, kad Švietimo, mokslo ir sporto ministerija ar Švietimo mainų paramos fondas ir viešoji įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra bei savivaldybės savo interneto svetainėse skelbia su sporto projektais susijusią informaciją: projektus pateikusių subjektų sąrašus, projektų pavadinimus, nustatytus reikalavimus atitinkančių projektų turinio santraukas, prašomų skirti lėšų sumas, projektų turinio vertinimo rezultatus, sprendimus dėl lėšų skyrimo (neskyrimo) ir šių sprendimų motyvus, projektams skirtų lėšų dydžius, projektų trukmę, informaciją apie projektų įgyvendinimo rezultatus, valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų mokėjimo sustabdymą ar nutraukimą. Savivaldybės tinklapyje skelbiama informacija¹³ tik iš dalies atitinka nustatytus reikalavimus.

2. Nevyriausybinių organizacijų veiklos skatinimas

Taryba yra patvirtinusi Biržų rajono savivaldybės nevyriausybinių organizacijų 2019–2022 m. veiklos rėmimo programą¹⁴ (toliau – Programa), kurios paskirtis – kurti palankią aplinką Biržų rajono nevyriausybiniams organizacijoms, užtikrinti tinkamas jų, kaip svarbaus pilietinės visuomenės elemento, veiklos ir plėtros sąlygas, dalinai finansuojant jų veiklą.

Lėšos 2019–2022 m. skiriamos iš Savivaldybės biudžeto kasmetinės programos „Nevyriausybinių organizacijų veiklos rėmimo programa“, kurią tvirtina Biržų rajono savivaldybės taryba, Biržų rajono nevyriausybinių organizacijų veiklos išlaidoms iš dalies kompensuoti pagal pateiktus projektus. 2022 m. Programai skirta 10,0 tūkst. Eur.

Nevyriausybinių organizacijų projektų paraiškas vertina Biržų rajono savivaldybės nevyriausybinių organizacijų veiklos rėmimo programos valdymo komisija (toliau – NVO komisija)¹⁵.

¹³ <https://www.birzai.lt/gyventojams/naujienos/35/vertintos-birzu-rajono-savivaldybes-sporto-klubu-ir-visuomeniniu-sporto-organizaciju-programos:2355>

¹⁴ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. kovo 28 d. sprendimas Nr. T-56 „Dėl Biržų rajono savivaldybės nevyriausybinių organizacijų 2019–2022 m. veiklos rėmimo programos patvirtinimo“.

¹⁵ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gegužės 24 d. sprendimas Nr. T-120 „Dėl Biržų rajono savivaldybės nevyriausybinių organizacijų 2019–2022 m. veiklos rėmimo programos valdymo komisijos sudarymo ir nuostatų patvirtinimo“ (su visais pakeitimais).

Savivaldybėje sudaryta Biržų rajono savivaldybės nevyriausybinių organizacijų taryba (toliau – NVO taryba), kuri yra visuomeniniais pagrindais prie Savivaldybės tarybos veikianti kolegiali patariamoji institucija, nustatyta tvarka sudaroma iš Savivaldybės institucijų ir įstaigų bei nevyriausybinių organizacijų, veikiančių Savivaldybės teritorijoje, atstovų. Jos tikslas – užtikrinti ir skatinti nevyriausybinių organizacijų dalyvavimą nustatant, formuojant ir įgyvendinant nevyriausybinių organizacijų plėtros valstybės politiką Savivaldybėje, stiprinti bendradarbiavimą tarp Savivaldybės institucijų, įstaigų ir nevyriausybinių organizacijų.

Audito metu nustatyta, kad:

- Programoje nėra nustatytos paraiškos (projekto) vertinimo anketos;
- Programos 10 p. nustatyti projektų vertinimo kriterijai, tačiau nėra nustatyto pereinamojo balo, t. y. kiek minimaliai turi surinkti balų pareiškėjas, kad gautų finansavimą;

Pavyzdžiui. Jei pagal Biržų rajono sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų rėmimo tvarkos aprašą nustatytas mažiausias privalomas surinktų balų skaičius – 50 balų, tai pagal Programos finansavimui iš Savivaldybės biudžeto 2022 m. programų (projektų) vertinimo matyti, kad finansavimas skirtas projektui, kuris surinko ir 28 balus.

- Programoje taip pat nėra nustatytos pagal surinktų balų skiriamo finansavimo taikymo (metodikos), todėl NVO komisija, skirstant lėšas neatsižvelgia į surenkamų balų skaičių, todėl nėra aišku kam yra sukurta balų sistema.

Savivaldybės nevyriausybinių organizacijų 2019–2022 m. Veiklos rėmimo programos lėšų paskirstymas 2022 m.¹⁶

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Projekto pavadinimas	Prašoma lėšų suma (Eur)	Surinkta balų	Skirta suma (Eur)
1.	Biržų Trečiojo amžiaus universitetas	„Garbus amžius – ne kliūtis.“	1650	90	650,00
2.	Medeikių kaimo bendruomenė	„Mes jau 20 metų kartu“	800	55	400,00
3.	Asociacija „Biržėnai“	„Biržėnai – Biržams ir biržiečiams“	390	75	200,00
4.	Biržų „Artrito“ klubas	„Artritas neturi atimti gyvenimo džiaugsmo“	500	75	350,00
5.	Viešojo įstaiga „Pagalbos centras“	Vasaros stovykla „Aš ir draugai“ šeima	1000	90	950,00
6.	Lietuvos invalidų draugijos Biržų skyriaus sergančiųjų onkologinėmis ligomis klubas „Stenkimės nugalėti ligas“	„Kartu mes galime“ Stenkimės nugalėti ligas	500	28	150,00
7.	Biržų astmininkų klubas „Šalpusnis“	„Ištieski ranką tam kuris šalia!“	250	40	150,00
8.	Smilgių kaimo bendruomenė	„Smilgių krašto partizanų kovų įamžinimo istorija“	570	95	450,00
9.	Parovėjos kaimo bendruomenė	Mes veikli bendruomenė	400	80	400,00
10.	Biržų rankdarbių asociacija „Fantazijų skrynia“	„Jubiliejus mūsų – renginiai mūsų“	1960	90	700,00
11.	Juostaviečių bendruomenė	Bendraukime ir bendradarbiaukime	700	90	350,00

¹⁶ Pagal Biržų rajono savivaldybės nevyriausybinių organizacijų 2019–2022 m. veiklos rėmimo programos valdymo komisijos 2022 m. balandžio 21 d. posėdžio protokolą Nr. NO-25.

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Projekto pavadinimas	Prašoma lėšų suma (Eur)	Surinkta balų	Skirta suma (Eur)
12.	Rinkuškių bendruomenė	„Boulingo varžybos ir šokių kovos“	300	85	150,00
13.	VšĮ „Portfolio meno galerija“	Emocinė garso, kvėpavimo terapija „Esu laimingas, nes myliu“	700	85	500,00
14.	Ramongalių bendruomenė	„Subalansuota trims kartoms“	632	95	500,00
15.	VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS ŠEIMOS CENTRO „Kartu saldu“ filialas	3B. Būti, bendrauti, bendradarbiauti	1398	90	550,00
16.	Pabiržės tautinės kultūros draugija	Etnokultūriniai jubiliejiniai renginiai	820	95	700,00
17.	Ančiškių kaimo bendruomenė	Ančiškių bendruomenė mini Savanorystės metus	605	90	400,00
18.	Vabalninko krašto kultūros ir istorijos fondas	„Su šypsena einam į rudenį..“	500	90	400,00
19.	Pačeriaukštės kaimo bendruomenė	„Pačeriaukštės fotografijų parodos 2022“	360	78	150,00
20.	Biržų rajono kaimo bendruomenių sąjunga	„Biržų rajono kaimo bendruomenių kiemelis 2022“	1000	78	500,00
21.	LIETUVOS REFORMACIJOS ISTORIJS IR KULTŪROS DRAUGIJA	Reformacijai – 505	1030	85	400,00
22.	Asociacija „Sportuok ir progresuok“	Jaunimo ir jaunų šeimų užimtumo paslaugų plėtra Biržų rajone	5250	76	1000,00
23.	Biržų jaunimo klubas „Žalias“	Informacijos reemigrantams atnaujinimas ir puslapio palaikymas	350	80	Skirta 150,0 Eur, tačiau atsisakyta
Iš viso			22 240		10 000,0

2022 m. balandžio 1 d. patvirtinta nauja NVO komisijos¹⁷ sudėtis, jos darbo organizavimas nustatytas Programoje. Aukščiau ataskaitoje minėjome, kad NVO komisijos sudėtyje neturėtų būti suinteresuotų asmenų.

3. Religinių bendruomenių ir bendrijų veiklos rėmimas

Religinių bendruomenių ir bendrijų veiklos rėmimo programai 2022 m. skirta 10,0 tūkst. Eur. Savivaldybės tradicinių religinių bendruomenių ir bendrijų (toliau – Religinės bendruomenės) veiklos finansavimo iš Savivaldybės biudžeto lėšų ir atsiskaitymo už panaudotas lėšas tvarką reglamentuoja tradicinių religinių bendruomenių ir bendrijų veiklos finansavimo iš Savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašas (toliau – Religinių bendruomenių aprašas)¹⁸.

¹⁷ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. gegužės 24 d. sprendimo Nr. T-120 „Dėl Biržų rajono savivaldybės nevyriausybinių organizacijų 2019–2022 m. veiklos rėmimo programos valdymo komisijos sudarymo ir nuostatų pakeitimo“ (su visais pakeitimais ir papildymais).

¹⁸ Patvirtintas Biržų rajono savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 14 d. sprendimu Nr. T-4.

Audito metu nustatytos neatitiktys:

- Religinų bendruomenų aprašo 22 p. nustatyta, kad Religinės bendruomenės vadovas su Administracijos direktoriumi sudaro finansavimo sutartį, tačiau sutarties forma nenustatyta.
- Neskelbiamos apibendrintos projektų veiklos ataskaitos kaip nustatyta Religinų bendruomenų aprašo 29 p.
- Ne visos Religinės bendruomenės kartu su paraiška pateikė Religinės bendruomenės registracijos pažymėjimo kopijas, kaip nustatyta Religinų bendruomenų aprašo 10 p.
- Religinų bendruomenų aprašo 11 p. nustatyta, kad „Paraiškoje po projekto aprašymu turi būti Administracijos buhalterinės apskaitos skyriaus suderinimo žyma, patvirtinanti, kad Religinė bendruomenė yra atsiskaičiusi už praėjusiais metais gautą finansavimą, jeigu toks finansavimas buvo suteiktas“, tačiau nei viena paraiška nėra suderinta.

2022 m. lėšų paskirstymas religinėms bendruomenėms¹⁹.

Eil. Nr.	Organizacijos pavadinimas	Paraiškos pavadinimas	Prašoma lėšų suma (Eur)	Skirta lėšų (Eur)
1.	Panevėžio stačiatikių Kristaus prisikėlimo parapijos Lebeniškių Šv. kankinio Nikandro cerkvė	Lebeniškių cerkvės sienų remonto darbų pratęsimas	2000	500
2.	Biržų Šv. Jono Krikštytojo parapija	Varpinės sutvarkymas	5000	3000
3.	Papilio Nekaltosios Švč. M. Marijos parapija	Skrebiškių koplyčios stogo remontas	5151,95	2500
4.	Vabalninko Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų parapija	Patalpų, liturginio inventoriaus bei kultūros vertybių apsaugos užtikrinimas bei parapijos sielovada ir visuomenės reikmėms pritaikymas	10000	1000
5.	Biržų evangelikų reformatų parapija	Šildomų suolų sistemos įrengimas	4300	1000
6.	Papilio evangelikų reformatų parapija	Bažnyčios pastato (Kultūros paveldo objekto) tvarkybai būtinų tyrimų atlikimas, priešprojektiniai darbai	2500	1000
7.	Nemunėlio Radviliškio evangelikų reformatų parapija	Bažnyčios bokšto stogo dangos tvarkymo darbai	2000	1000
Iš viso			30951,95	10000

Biržų rajono savivaldybės tradicinių religinių bendruomenių ir bendrijų veiklos finansavimo iš Savivaldybės biudžeto lėšų rėmimo programos paraiškų vertinimo komisijos (toliau – Religinų bendruomenių komisija) teisinį veiklos pagrindą, darbo organizavimą, funkcijas, teises ir pareigas reglamentuoja Savivaldybės tradicinių religinių bendruomenių ir bendrijų paraiškų vertinimo

¹⁹ Biržų rajono savivaldybės tradicinių religinių bendruomenių ir bendrijų veiklos finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų 2022 m. paraiškų vertinimo komisijos 2022 m. balandžio 14 d. posėdžio protokolas Nr. RLG-8.

komisijos nuostatai (toliau – Religinių bendruomenių komisijos nuostatai).²⁰ Religinių bendruomenių apraše bei Religinių bendruomenių komisijos nuostatuose paraiškų balų ar kriterijų vertinimo sistema nėra nustatyta.

Išvados

Atlikę Biržų rajono sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų, religinių bendruomenių ir bendrijų, nevyriausybinių organizacijų rėmimo teisėtumo, paskirstant 2022 metų savivaldybės biudžeto lėšas, įvertinimą, teikiame išvadas:

- Biržų rajono savivaldybės visuomeninė sporto tarybos kadencijos trukmė neatitinka Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 6 straipsnio 3 d. nuostatų, kurioje nustatyta, kad „Savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybos nario kadencijos trukmė – dveji metai“.

- Savivaldybėje nėra patvirtintos sporto projektų paraiškų vertinimo komisijos. Sporto organizacijų paraiškas vertina Visuomeninė sporto taryba, sudaryta Savivaldybės tarybos sprendimu, tačiau Lietuvos Respublikos nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymas, reglamentuojantis savivaldybės nevyriausybinių organizacijų tarybos sudarymą ir funkcijas, nenustato galimybės savivaldybių nevyriausybinių organizacijų taryboms vertinti nevyriausybinių organizacijų teikiamas paraiškas (prašymus) skirti finansavimą.

- Siekiant užtikrinti kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumo, paraiškų (prašymų) skirti finansavimą, vertinime neturėtų dalyvauti atstovai, kurie gali būti susiję su projektų paraiškas ir prašymus pateikusiomis nevyriausybinių organizacijomis.

- Biržų rajono sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų rėmimo tvarkos aprašas yra keistinas, nes nenustatytas paraiškoms teikti laikotarpis, neaiškus balų taikymo metodas nėra apspręsta kokią įtaką finansavimui turi surinktų balų skaičius ir kaip turi būti paskirstomos lėšos, jei prašomų lėšų suma yra didesnė nei skirta biudžete.

- Vertinant paraiškos (projekto) vertinimo anketas ne visada buvo laikomasi Biržų rajono sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų rėmimo tvarkos aprašo reikalavimų.

- Savivaldybės interneto svetainėje nepilnai skelbiama informacija, susijusi su sporto projektais, kaip nustatyta Lietuvos Respublikos sporto įstatymo 17 str. 4 p.

- Dėl nepakankamai aiškaus reglamentavimo Biržų rajono savivaldybės nevyriausybinių organizacijų 2019–2022 m. veiklos rėmimo programa ir Religinių bendruomenių aprašas yra keistini.

- Priimant paraiškas neužtikrinta, kad būtų įgyvendinti visi Religinių bendruomenių aprašo reikalavimai.

Atsižvelgus į aukščiau išdėstytas pastabas ir išvadas, teikiame rekomendacijas:

1. Nustatyti Biržų rajono savivaldybės visuomeninės sporto tarybos kadencijos trukmę, atitinkančią Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 6 straipsnio 3 d. nuostatas;
2. Patvirtinti sporto projektų paraiškų vertinimo komisiją bei jos nuostatus;
3. Užtikrinti, kad paraiškų (prašymų) skirti finansavimą, vertinime nedalyvautų atstovai, kurie gali būti susiję su projektų paraiškas ir prašymus pateikusiomis nevyriausybinių organizacijomis;

²⁰ Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. balandžio 2 d. įsakymas Nr. A-211 „Dėl Biržų rajono savivaldybės tradicinių religinių bendruomenių ir bendrijų paraiškų vertinimo komisijos sudarymo bei Biržų rajono savivaldybės tradicinių religinių bendruomenių ir bendrijų paraiškų vertinimo komisijos nuostatų patvirtinimo“.

4. Peržiūrėti ir patikslinti Biržų rajono sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų rėmimo tvarką, Biržų rajono savivaldybės nevyriausybinių organizacijų 2019–2022 m. veiklos rėmimo programą ir Tradicinių religinių bendruomenių ir bendrijų veiklos finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašą;

5. Užtikrinti, kad vertinant paraiškos (projekto) anketą būtų laikomasi Biržų rajono sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų rėmimo tvarkos aprašo reikalavimų;

6. Skelbti Savivaldybės interneto svetainėje su sporto projektais susijusią informaciją pagal Lietuvos Respublikos sporto įstatymo 17 str. 4 p.;

7. Užtikrinti, kad priimant paraiškas būtų įgyvendinti visi Religinių bendruomenių aprašo reikalavimai.

Savivaldybės kontrolierė

Žaneta Eriksonienė

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Priemonės ir veiksmai rekomendacijai įgyvendinti	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)	Už rekomendacijos įgyvendinimą atsakingas darbuotojas
1	2	3	4	5
1.	Nustatyti Biržų rajono savivaldybės visuomeninė sporto tarybos kadencijos trukmę atitinkančią Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymo 6 straipsnio 3 d. nuostatas	Bus keičiamas Biržų rajono savivaldybės visuomeninės sporto tarybos nuostatų 11 punktas, kuris reglamentuoja savivaldybės visuomeninė sporto tarybos kadencijos trukmę.	2022 m. IV ketvirtis	Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyr. specialistas
2.	Patvirtinti sporto projektų paraiškų vertinimo komisiją bei jos nuostatus	Bus keičiamas Biržų rajono sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų rėmimo tvarkos aprašas, kuriame bus numatyta, kad pasiūlymus dėl lėšų paskirstymo teikia Administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta vertinimo komisija.	2022 m. IV ketvirtis	Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyr. specialistas
3.	Užtikrinti, kad paraiškų (prašymų) skirti finansavimą, vertinime nedalyvautų atstovai, kurie gali būti susiję su projektų paraiškas ir prašymus pateikusiomis nevyriausybinių organizacijomis	Vertinimo komisijos nariai pasirašo konfidencialumo pasižadėjimą ir nešališkumo deklaraciją, o komisijos pirmininkas užtikrina, kad paraiškų (prašymų) skirti finansavimą, vertinime nedalyvautų atstovai, kurie gali būti susiję su projektų paraiškas ir prašymus pateikusiomis nevyriausybinių organizacijomis.	Nuolat	Komisijos pirmininkas

4.	Peržiūrėti ir patikslinti Biržų rajono sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų rėmimo tvarką, Biržų rajono savivaldybės nevyriausybinių organizacijų 2019–2022 m. veiklos rėmimo programą ir Tradicinių religinių bendruomenių ir bendrijų veiklos finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašą.	Bus keičiama ir tikslinama Biržų rajono sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų rėmimo tvarka.	2022 m. IV ketvirtis.	Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyr. specialistas
		2022 m. IV ketvirtyje bus parengta 2023 metų Biržų rajono savivaldybės nevyriausybinių organizacijų veiklos rėmimo programa. Programoje bus įformintos vertinimo anketos ir nustatytas vertinimo kriterijus – pereinamasis balas, t. y. kiek minimaliai turi surinkti balų pareiškėjas, kad gautų finansavimą. Bus nustatyta pagal surinktų balų skiriamo finansavimo taikymo metodika.		Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyr. specialistas
		Bus pakeistas Tradicinių religinių bendruomenių ir bendrijų veiklos finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašas: nustatyta paraiškos bei finansavimo sutarties forma, paraiškų vertinimo kriterijų ir balų sistema.		Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyr. specialistas
5.	Užtikrinti, kad vertinant paraiškos (projekto) anketą būtų laikomasi Biržų rajono sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų rėmimo tvarkos aprašo reikalavimų	Bus keičiamas Biržų rajono sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų rėmimo tvarkos aprašas, kuriame bus numatyta, kad paraiškas vertina ir teikia pasiūlymus dėl lėšų paskirstymo Administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta vertinimo komisija ir laikantis komisijos darbo reglamento.	2022 m. IV ketvirtis.	Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyr. specialistas

6.	Skelbti Savivaldybės interneto svetainėje su sporto projektais susijusią informaciją pagal Lietuvos Respublikos Sporto įstatymo 17 str. 4 p.	Savivaldybės interneto svetainėje bus skelbiama informacija, susijusi su sporto projektais pagal Lietuvos Respublikos Sporto įstatymo 17 str. 4 p.	Nuolat	Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyr. specialistas
7.	Užtikrinti, kad priimant paraiškas būtų įgyvendinti visi Religinių bendruomenių aprašo reikalavimai.	Priimant paraiškas bus užtikrinamas Tradicinių religinių bendruomenių ir bendrųjų veiklos finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų tvarkos aprašo reikalavimų įgyvendinimas.	2023 m. I ketvirtis	Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus vyr. specialistas

Plano sudarymo paaiškinimas:

1–2 lentelės stulpelius užpildo Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos darbuotojai, atlikę auditą;

3–5 lentelės stulpelius užpildo subjekto, kuriam pateikta rekomendacija, atsakingas atstovas.

PRIEDAI

*Audito ataskaitos
I priedas***Audito apimtis ir metodai****Audito apimtis**

Audito tikslas – įvertinti Biržų rajono sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų, religinių bendruomenių ir bendrijų, nevyriausybinių organizacijų rėmimo teisėtumą, paskirstant 2022 metų savivaldybės biudžeto lėšas.

Pagrindiniai audito klausimai:

- Biržų rajono sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų, religinių bendruomenių ir bendrijų, nevyriausybinių organizacijų rėmimo įgyvendinimą reglamentuojančių tvarkų atitiktis aktualių teisės aktų reikalavimams;
- finansavimo paraiškų nagrinėjančių komisijų sudarymą reglamentuojančių tvarkų atitiktis aktualių teisės aktų reikalavimams ir jų darbo organizavimas.

Audito pagrindas – Biržų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. gegužės 26 d. sprendimas Nr. T-135 „Dėl pavedimo Biržų rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai“ ir Biržų rajono savivaldybės kontrolieriaus 2022 m. birželio 1 d. pavedimas Nr. K7-9.

Vertintas laikotarpis – 2022 metai.

Auditas atliktas vadovaujantis tarptautiniais aukščiausiųjų audito institucijų standartais²¹. Atlikdami auditą darėme prielaidą, kad visi vertinimui pateikti dokumentai yra išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus. Ataskaitoje pateikiame tik audito metu nustatytus dalykus.

Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Audito ataskaitos dalis	Taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai	Tikslas
1. Kūno kultūros ir sporto plėtojimo programa	Peržiūrėti strateginio planavimo dokumentai, 2022 m. skirto lėšos iš savivaldybės biudžeto. Susipažinta su: Biržų rajono sporto klubų ir visuomeninių sporto organizacijų, rėmimo tvarkos aprašu; Biržų rajono savivaldybės visuomeninė sporto tarybos sudėtimi bei jos nuostatais; Administracijos direktoriaus įsakymais; Visuomeninės kūno kultūros ir sporto tarybos posėdžio protokolais. Peržiūrėtos Sporto organizacijų paraiškos, patikrintos paraiškos (projekto) vertinimo anketos.	Įvertinti Kūno kultūros ir sporto plėtojimo programos teisinį reglamentavimą, dokumentų atitiktį teisės aktams, lėšų skyrimo teisėtumą.

²¹ 4000-asis „Atitikties audito standartas“, prieiga: https://www.valstybeskontrolė.lt/TVS/Content/INTOSAI_standartai/4000-asis_TAAIS.

2. Nevyriausybių organizacijų veiklos skatinimas	<p>Susipažinta su teisės aktais reglamentuojančiais nevyriausybių organizacijų veiklos skatinimo programą;</p> <p>Peržiūrėti Biržų rajono savivaldybės nevyriausybių organizacijų 2019-2022 m. veiklos rėmimo programos valdymo komisijos posėdžio protokolai, nevyriausybių organizacijų projektų paraiškos ir lėšų paskirstymas.</p>	<p>Įvertinti Nevyriausybių organizacijų veiklos skatinimo programos teisinį reglamentavimą, dokumentų atitiktį teisės aktams, lėšų skyrimo teisėtumą.</p>
3. Religinių bendruomenių ir bendrijų veiklos rėmimas	<p>Susipažinta su teisės aktais reglamentuojančiais Religinių bendruomenių ir bendrijų veiklos rėmimo programą;</p> <p>Peržiūrėtos Biržų rajono savivaldybės tradicinių religinių bendruomenių ir bendrijų veiklos finansavimo iš Savivaldybės biudžeto lėšų rėmimo programos paraiškos ir vertinimo komisijos protokolai.</p>	<p>Įvertinti Religinių bendruomenių ir bendrijų veiklos rėmimo programos teisinį reglamentavimą, dokumentų atitiktį teisės aktams, lėšų skyrimo teisėtumą.</p>